

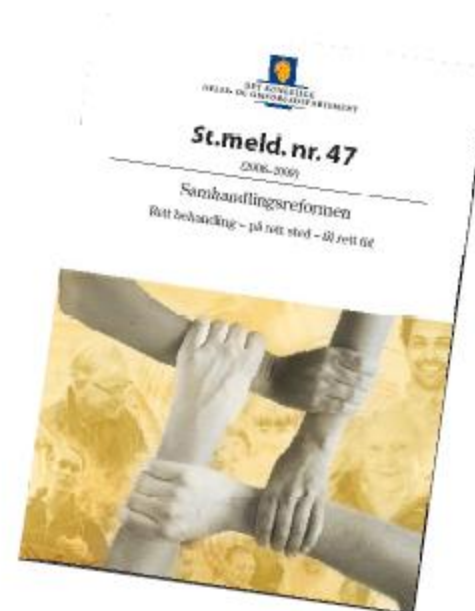
Pensjonskostnader og forvaltning av pensjonsmidler

Seminar om kommunesektoren og finansmarkedene
Oslo, 14. desember 2011

Åmund T. Lunde,
direktør Oslo Pensjonsforsikring AS

Utfordringer

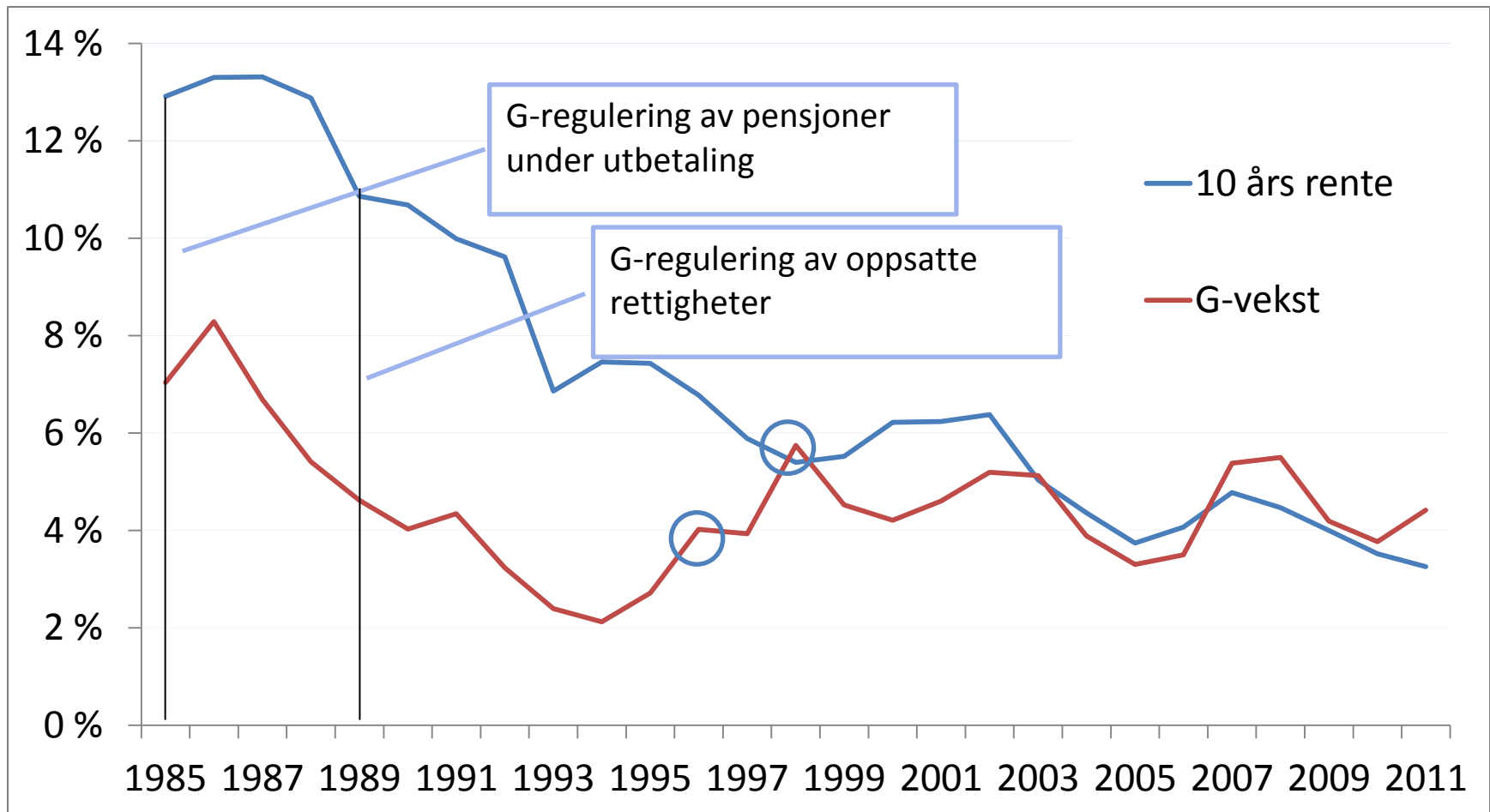
- Befolkningsvekst
- Kollektivtransport
- Samhandlingsreform
- Kommunens pensjonsordning

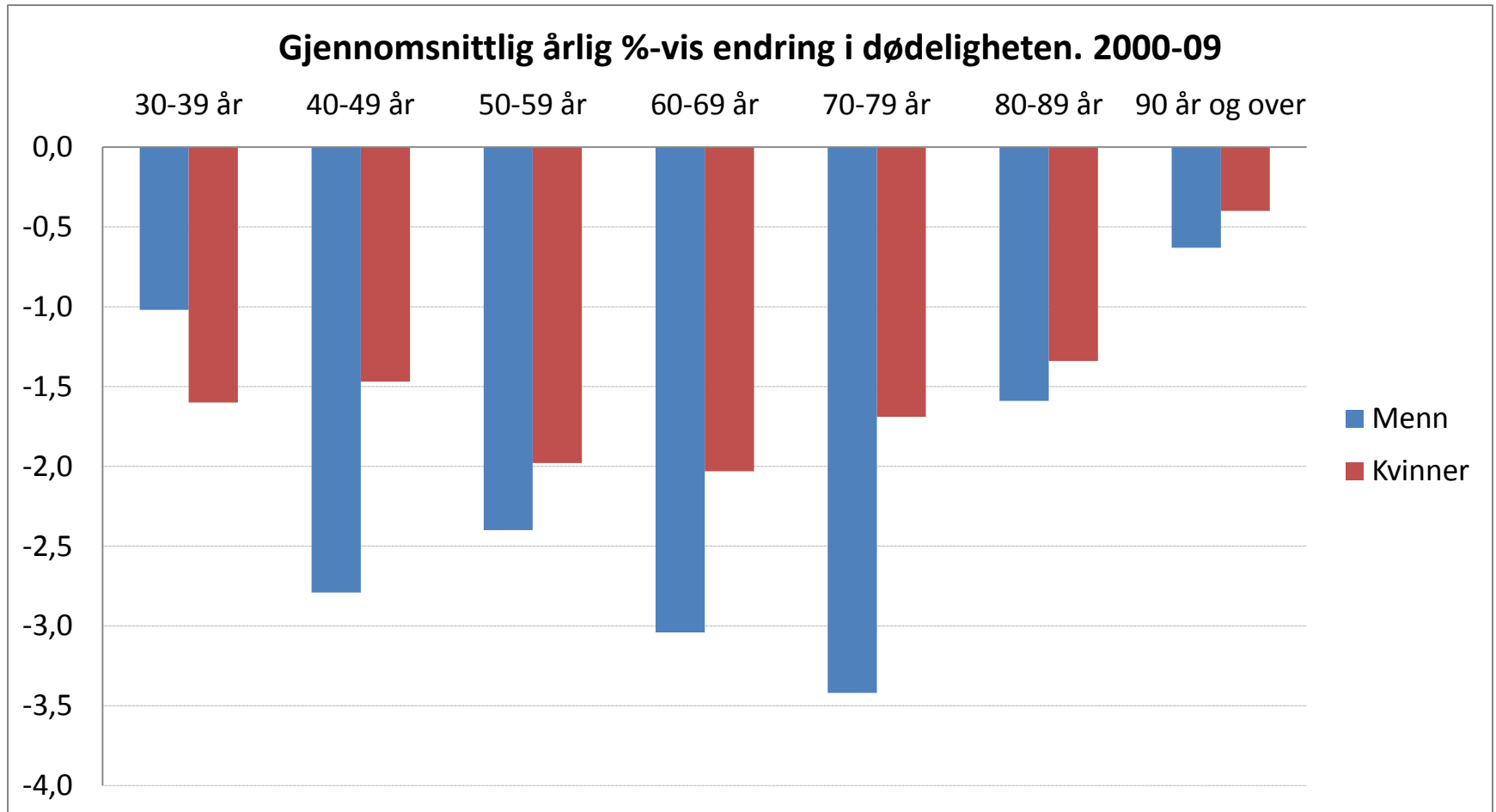
Pensjonskostnader og finansiering

- Pensjonskostnaden (ikke regnskapskostnaden) er en funksjon av pensjonsplanen. I offentlige ordninger blir det:
 - "Prosenten"
 - Pensjonsgrunnlaget
 - Levealder
 - Tidspunkt for uttak av tidlig-/alderspensjon
 - Uttak av uførepensjon
- Finansieringen er noe annet:
 - Premier eller
 - Overskudd til premiefond, som i hovedsak er en funksjon av avkastning

De dyreste delene av offentlig tjenstepensjon kom da man blandet kostnad og finansiering

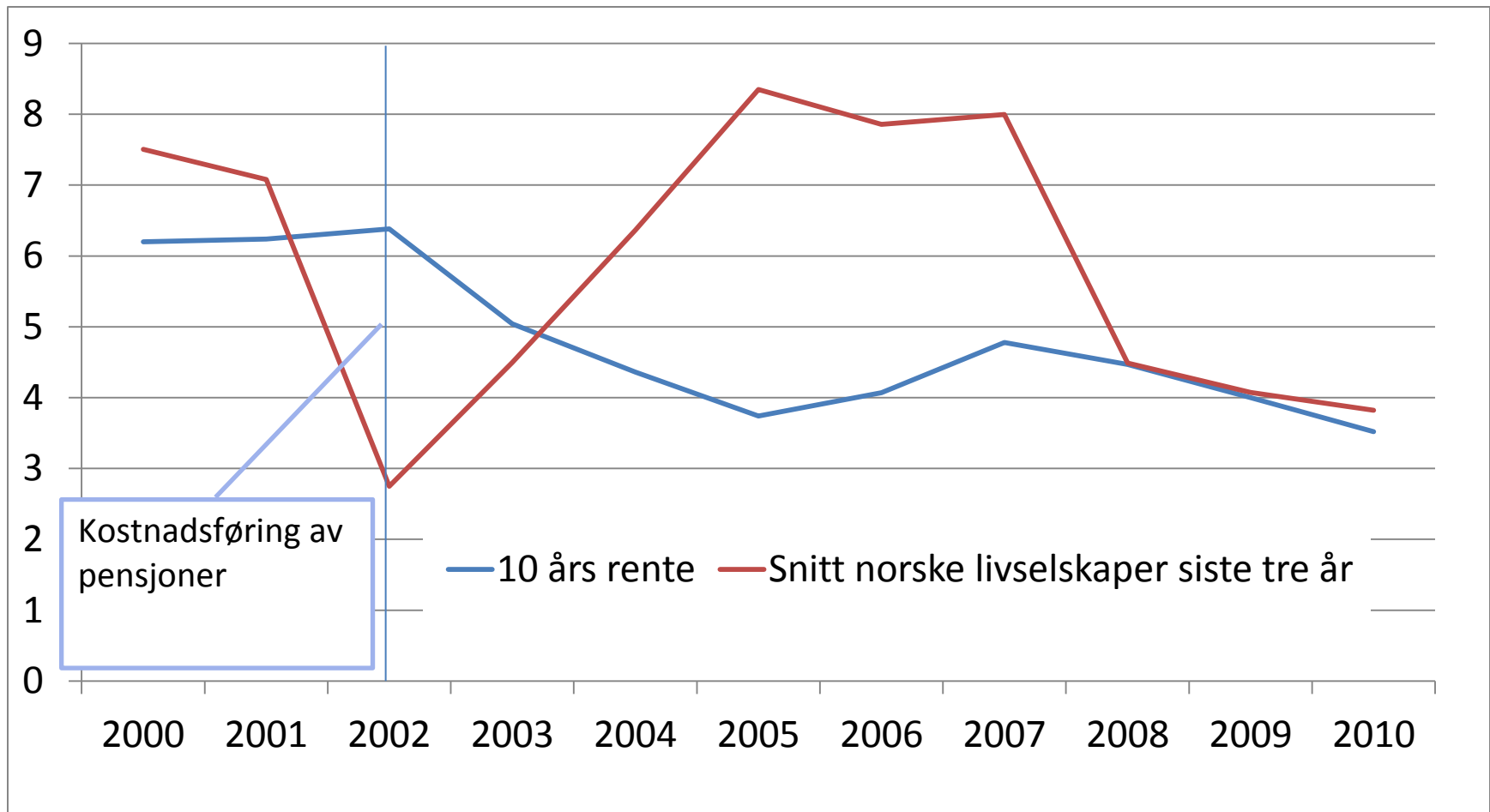
Langt færre dør tidlig, men vi blir ikke så mye eldre

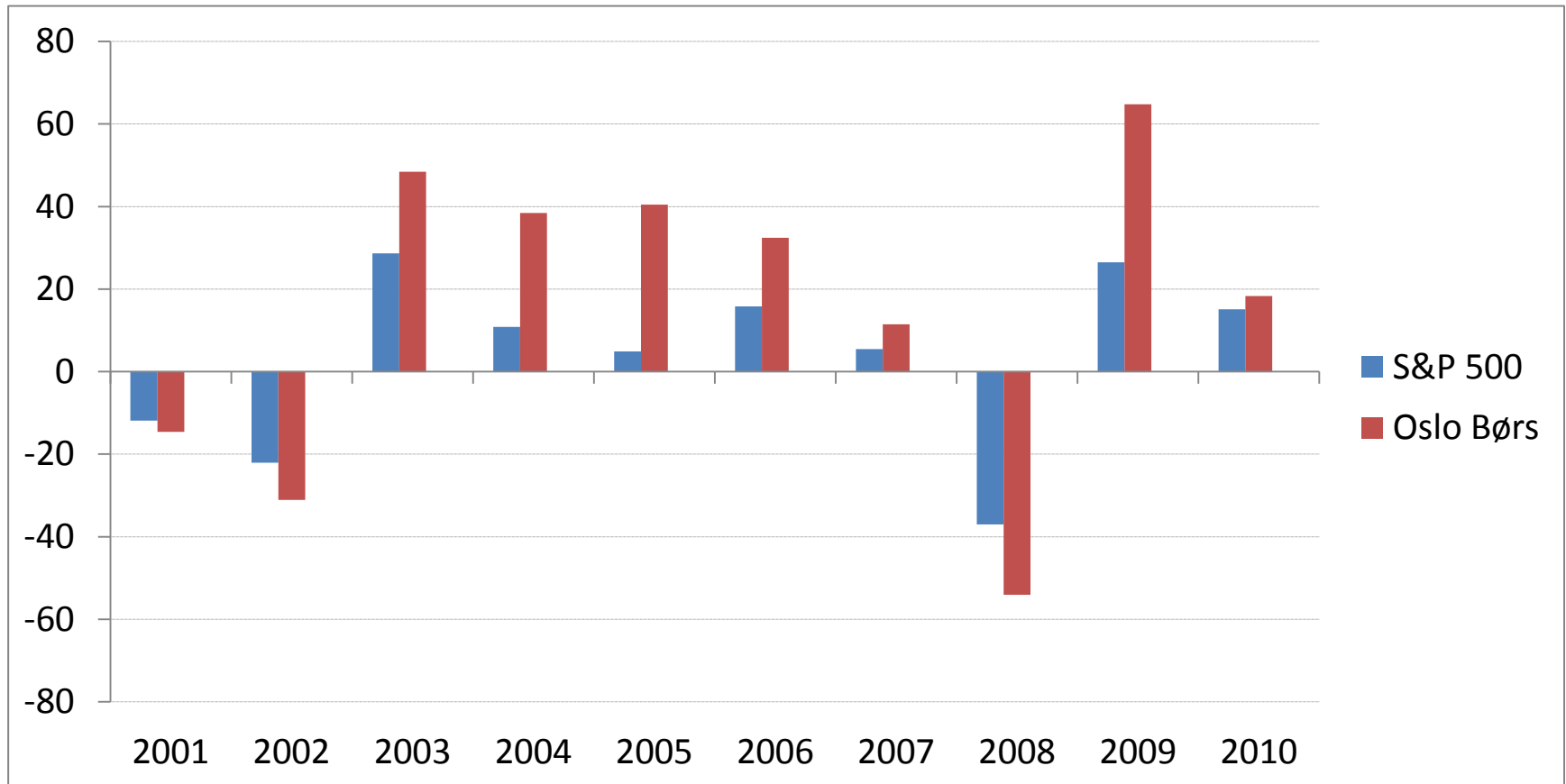
Pensjonsordningene i kommunesektoren er blitt mer kostbare fordi

- Dødeligheten faller (og det vil den fortsette å gjøre)
- Flere er omfattet av ordningen
- Forsikringsvirksomhetsloven av 2005 innførte rentegarantipremier og fortjenesteelementer
- Beregningsrenten ble senket til 3,0 prosent i 2004 og til 2,5 prosent fra 2012
- Levealdersjustering og lavere pensjonsregulering fra pensjonsreformen er ennå ikke reflektert i ordningen. Det vil senke kostnaden
- Neste runde med tilpasning til økt levealder kan spise opp mye av denne effekten

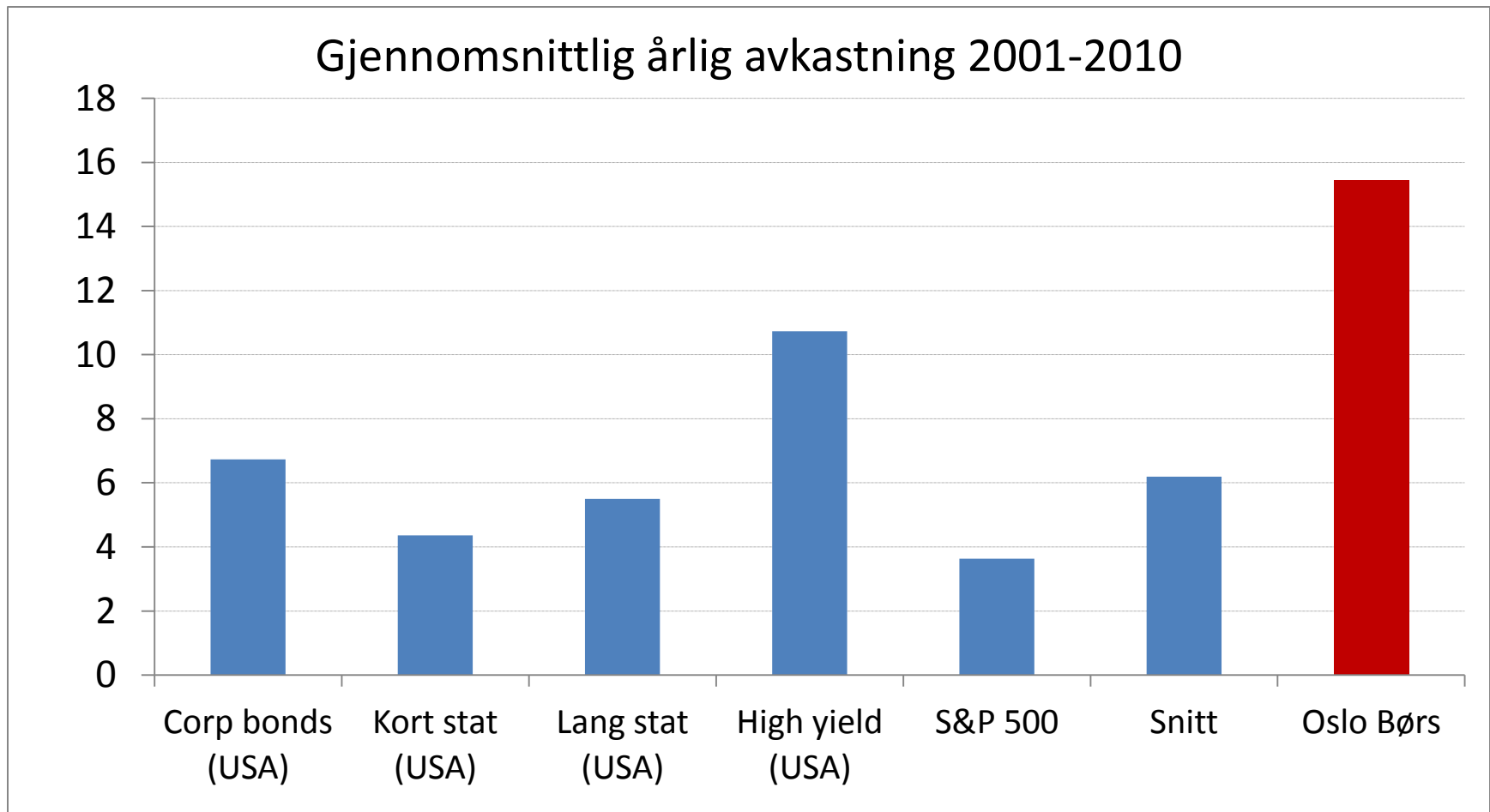
Avkastningen i livsforsikringsselskapene er fallende med renten

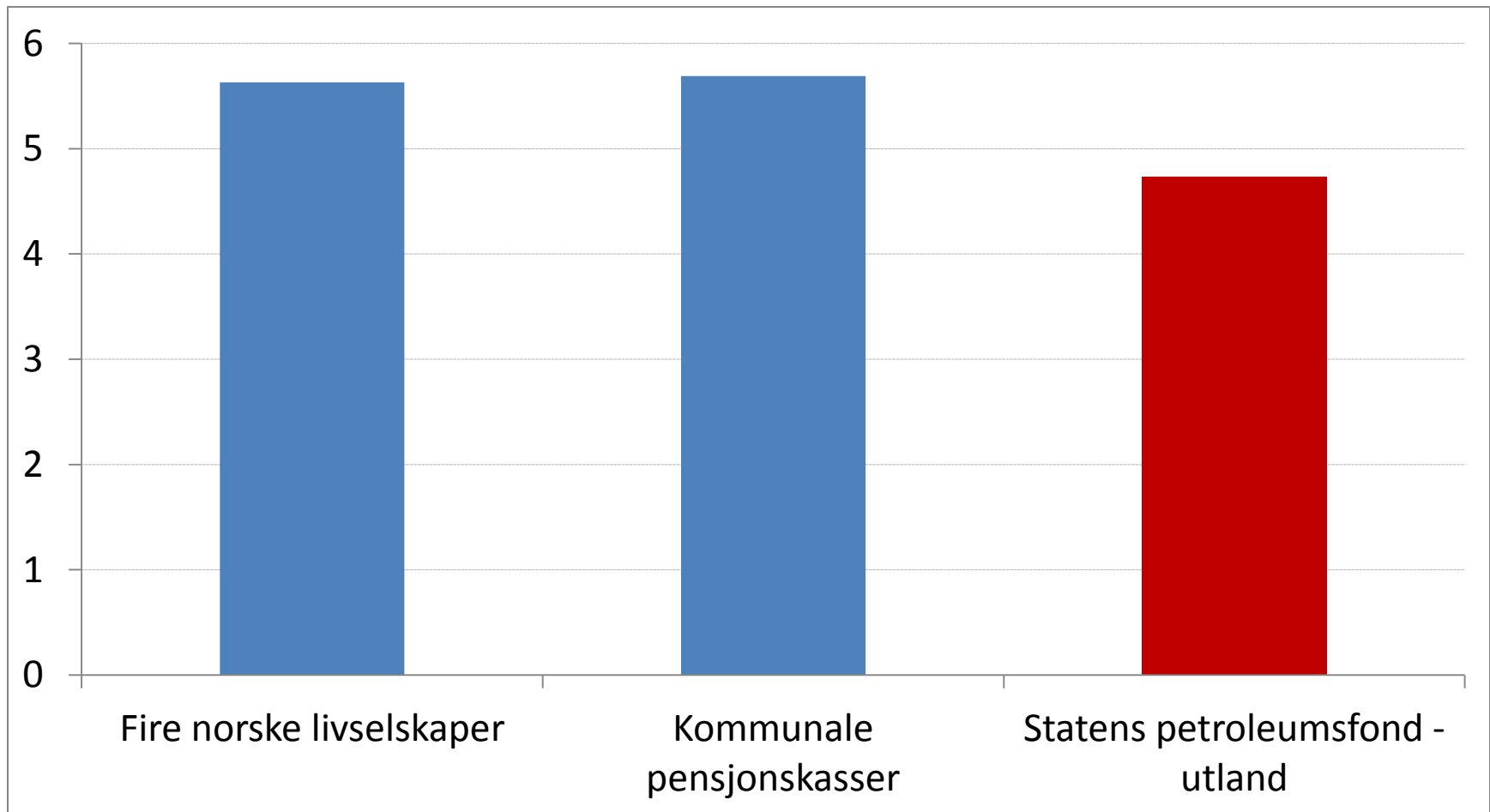
Store svingninger i finansmarkedene gjennom de siste ti år har forsterket behovet for å holde igjen avkastningsoverskudd og egenkapital

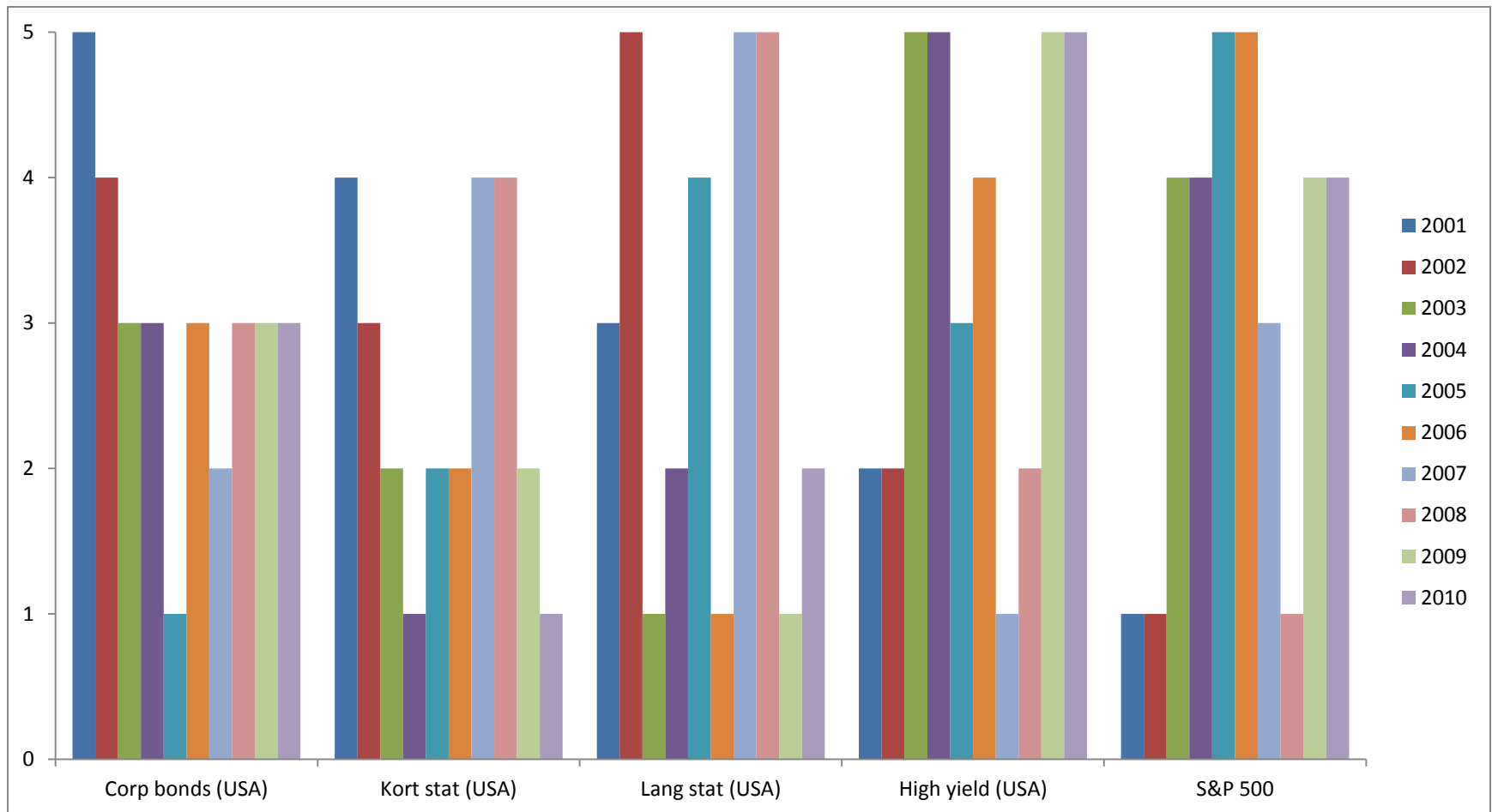
Aksjer ga svak avkastning i USA 2001-2010. Men det lønte seg likevel å ta risiko

Pensjonsforvalterne i kommunesektoren har levert meget god avkastning siste ti år

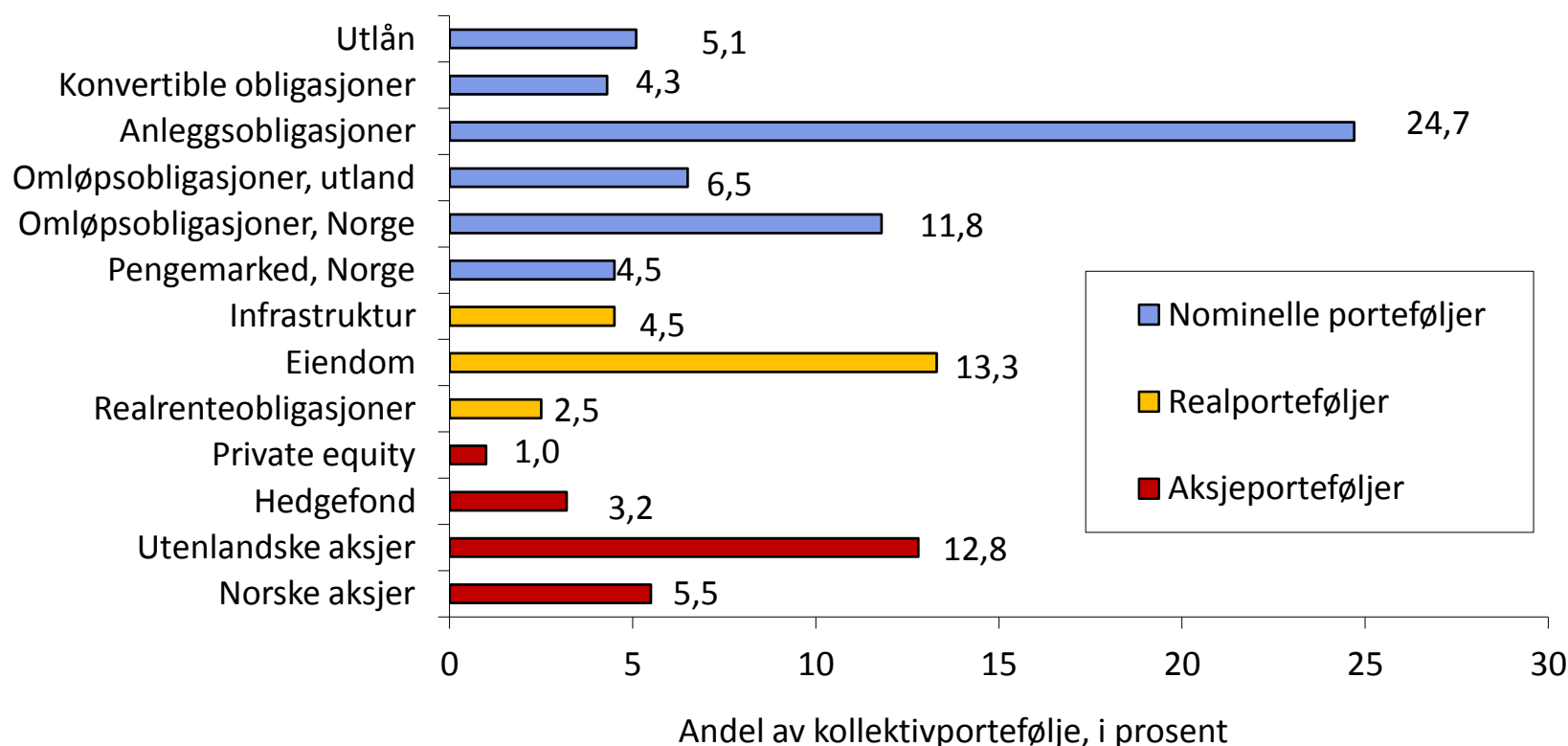

Store variasjoner fra år til år i hva som er beste aktivaklasse (5=best, 1=dårligst)

Stor spredning i plasseringene bidrar til god avkastning over tid for OPF

Kollektivporteføljen fordelt på porteføljer og aktivaklasser. 31.12.2010.

Finansieringen av kommunale pensjonsordninger er radikalt endret fra finansinntekter til premier siste ti år

- Lavere renter og dermed lavere avkastning
- Økt behov for kapital i pensjonsinnretningene har redusert overskuddtilbakeføringen
- Men selskapene har levert god avkastning sammenlignet med alternative systemer som oljefondet:
 - Det er ikke fordi det lønte seg å ta minst mulig risiko
 - Men kanskje fordi livselskapene er svært gode på diversifisering?

Nytt EU-regelverk vil gjøre pensjoner enda dyrere

- Om lag doubling av kapitalkravene
- Vil forsterke behovet for å holde tilbake overskudd og bygge egenkapital
- Forvaltningen vil legges noe om, med lavere forventet avkastning som resultat
- Noe høyere administrasjonskostnader
- Og det blir vel ingen redning fra høyere renter heller?